

STORTINGET

Innst. 439 S

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra utenriks- og forsvarskomiteen

Prop. 168 S (2020–2021)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Samtykke til inngåelse av avtaler mellom henholdsvis Norge og Danmark/Færøylene og mellom Norge og Island om avgrensning av kontinentalsokkelen utenfor 200 nautiske mil i området mellom Færøylene, Island, Fastlands-Norge og Jan Mayen, begge av 30. oktober 2019

Til Stortinget

Sammendrag

Regjeringen ber i proposisjonen om Stortingets samtykke til inngåelse av to avtaler, med henholdsvis Danmark/Færøylene og Island om avgrensning av kontinentalsokkelen utenfor 200 nautiske mil i den sørlige delen av Smutthavet, det vil si i området mellom Færøylene, Island, Fastlands-Norge og Jan Mayen, som Norge undertegnet 30. oktober 2019 i Stockholm. Samtidig undertegnet også Danmark/Færøylene og Island en avtale om avgrensning. Bakgrunnen for avtalene var overlappende kontinentalsokkel for de tre kyststatene i området.

FNs havrettskonvensjon av 10. desember 1982 (havrettskonvensjonen) del VI fastslår at enhver kyststat har rett til en kontinentalsokkel hvor den utøver suverene rettigheter for det formål å undersøke den og utnytte dens naturforekomster. Etter havrettskonvensjonen artikkel 76 nr. 1 omfatter en kyststats kontinentalsokkel havbunnen og undergrunnen i de undersjøiske områder som strekker seg gjennom hele den naturlige forlengelse av landterritoriet til ytterkanten av kontinentalmarginen. Som et minimum strekker kontinen-

talsokkelen seg alltid ut til 200 nautiske mil fra grunnlinjene. Kyststater som har kontinentalsokkel som strekker seg utenfor 200 nautiske mil, må legge frem dokumentasjon for dette for Kontinentalsokkelkommissjonen (the Commission on the Limits of the Continental Shelf), som er opprettet gjennom havrettskonvensjonen. På grunnlag av dokumentasjonen avgir kommissjonen en anbefaling om kontinentalsokkelens utstrekning.

Etter at Kontinentalsokkelkommissjonen hadde avgitt anbefalinger til Norge, Danmark og Island for den sørlige delen av Smutthavet, forhandlet partene frem tre bilaterale avtaler for å fastlegge avgrensningslinjene som avklarer henholdsvis norsk, islandsk og dansk sokkel i området. Avgrensningslinjens koordinater i de tre avtalene sammenfaller med de koordinater som følger av en forhandlingsprotokoll som ble undertegnet mellom partene i 2006.

Avtalene anses å være av særlig viktighet, slik at Stortingets samtykke til inngåelse er nødvendig i medhold av Grunnloven § 26 andre ledd.

Avtalene i engelske og norske originaltekster sammen med kart følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

Det opplyses i proposisjonen at det var forventet, også før Kontinentalsokkelkommissjonen avga sine anbefalinger til de berørte kyststatene, at Norge, Danmark/Færøylene og Island ville ha overlappende sokkel i den sørlige delen av Smutthavet. Derfor undertegnet de tre partene 20. september 2006 en forhandlingsprotokoll («Agreed Minutes») om avgrensning av sokkel, slik at partene var klare til å inngå avtaler når anbefalingene fra Kontinentalsokkelkommissjonen forelå. Kontinentalsokkelkommissjonen vedtok 27. mars 2009 en anbefaling for norsk kontinentalsokkel i området. Deretter

fulgte anbefalinger for dansk sokkel i 2014, og tilsvarende for islandsk sokkel i 2016.

Regjeringen viser i proposisjonen til at det har en betydelig egenverdi å få endelig fastsatt avgrensningen av kontinentalsokkelen i den sørlige delen av Smutthavet for å skape klarhet og forutsigbarhet med hensyn til fremtidig ressursutnyttelse. Det fremgår også at den løsning partene har blitt enige om, ligger innenfor rammen av moderne folkerettslige prinsipper for maritim avgrensning.

Det opplyses av Utenriksdepartementet at gjennomføring av avtalene ikke krever lov- eller forskrifts- endringer. Inngåelsen av avtalene vil ikke i seg selv få administrative eller økonomiske konsekvenser av betydning. Kontinentalsokkelen i angjeldende område ligger på store havdyp hvor det så langt ikke er påvist ressurser.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jette F. Christensen, lederen Anniken Huitfeldt, Martin Kolberg, Marianne Marthinsen og Jonas Gahr Støre, fra Høyre, Hårek Elvenes, Trond Helleland, Ingjerd Schou og Michael Tetzschner, fra Fremskrittspartiet, Siv Jensen, Christian Tybring-Gjedde og Morten Wold, fra Senterpartiet, Emilie Enger Mehl og Liv Signe Navarsete, fra Sosialistisk Venstreparti, Audun Lysbakken, fra Venstre, Trine Skei Grande, og fra Kristelig Folkeparti,

Geir Sigbjørn Toskedal, viser til at regjeringen, i henhold til Grunnloven § 26 andre ledd, ber om Stortingets samtykke til inngåelse av to avtaler med henholdsvis Danmark/Færøyene og Island om avgrensning av kontinentalsokkelen utenfor 200 nautiske mil i den sørlige delen av Smutthavet.

Komiteen er kjent med at avtalene er resultatet av grundige forhandlinger mellom Norge og henholdsvis Danmark/Færøyene og Island som strekker seg tilbake til 2006, og at Norge undertegnet avtalene den 30. oktober 2019.

Komiteen deler vurderingen om at det er et viktig framskritt å få avgrenset kontinentalsokkelen i den sørlige delen av Smutthavet, og at dette bidrar til forutsigbare rammer for framtidig aktivitet i området.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget samtykker til inngåelse av avtaler mellom henholdsvis Norge og Danmark/Færøyene og mellom Norge og Island om avgrensning av kontinentalsokkelen utenfor 200 nautiske mil i området mellom Færøyene, Island, Fastlands-Norge og Jan Mayen, begge av 30. oktober 2019.

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 12. mai 2021

Anniken Huitfeldt

leder

Trine Skei Grande

ordfører